

Переробити відходи в енергоносії!
- пропонує інженер-винахідник Анатолій Сінозацький,
демонструючи роботу своєї унікальної установки потенційним
інвесторам її серійного виробництва

Винахідник і директор НВП «Фантомаш» запросив у Сарни зацікавлених представників підприємств і компаній з Києва, Криму, Харкова, і Рівного, щоб показати й довести високу ефективність діючої установки з переробки старих автомобільних шин на рідке паливо та газ. Цю першу на Рівненщині і в усій Західній Україні експериментальну реакторну установку Анатолій Сінозацький сконструював і виготовив на замовлення однієї з донецьких фірм. А допомагали йому син Юрій, теж інженер, і колектив науково-виробничого підприємства. Як працює його дітище, автор показав гостям і журналістам.

Від кількатонної купи порубаних на чіпси зношених автомобільних шин сировина транспортером подається в установку, що споживає небагато природного газу з балону. Внаслідок термічних і хімічних реакцій відходи перетворюються на рідке паливо: нафту та генераторний газ, що, підпалений на виході, дає потужний стовп вогню. Нафта струмком тече в ємність, кор і шин відділяється та вивантажується через окремих отвір. Чому саме такий вид технічних відходів вибрали на переробку в енергоносії? Річ у тім, що в Україні й інших державах світу щорічно нагромаджується величезна кількість зношених автошин, які конче потрібно утилізувати, оскільки вони на звалищах з часом виділяють дуже шкідливі для всього живого канцерогенні гази. І процес утилізації цих відходів у розвинених країнах досить дорогий, а в нашому регіоні відсутній взагалі. Винахід Сінозацького не тільки знищує шкідливі для довкілля шини, але й трансформує їх у цінні енергоносії. На моє запитання, скільки нафти та газу можна отримати з відходів, Анатолій Михайлович відповів:

- З однієї тонни автошин установка виробляє до 400 кг рідкого палива і 1200 кубометрів газу. Правда, цей генераторний газ за теплотворною здатністю дещо поступається природному, однак безумовно є і порівняно недорогим видом палива.
- Чи є попит на таке обладнання в Україні й нашому краї зокрема? - цікавлюся у винахідника.
- Проблема утилізації технічних і побутових відходів усе більше загострюється, давно стала глобальною для цивілізації. Практично в кожному населеному пункті країни її треба якнайскоріше розв'язувати. Потреба таких установок в Україні становить не менше тисячі штук. Нині на Сході діють до десятка піролізних періодичної дії з переробки шин, але їх поєднує низька продуктивність і недосконалість технології.
- Які переваги вашого винаходу?
- Наш варіант обладнання з переробки відходів — єдиний промисловий газогенератор прямої дії з неперервним циклом. За вжеотриманими показниками експериментальної експлуатації доведено як технологічну, так

і економічну доцільність, ефективність його серійного виготовлення. Установка може працювати на електроенергії, але згенерований нею газ може виробити її через двигуни внутрішнього згоряння за годину в сто разів більше спожитої. Крім того, отримаємо чимало нафти чи мазуту. Проблема одна — знайти кошти для закінчення технологічної лінії, завершення пусконаладжувальних робіт. Отож на «Фантомаші» три основні переваги: оперативніше, дешевше, є солідний заділ.

- І що пропонуєте гостям та іншим потенційним партнерам?

- Об'єднатись у консорціум чи спільно Створити науково-технологічний центр на базі «Фантомашу», де ми вже п'ять років інтенсивно й конкретно працюємо над розв'язанням дійсно глобальної проблеми утилізації відходів. Інженерне допрацювання наявної промислової установки з переробки старої резини та пластмаси займе 6-12 місяців. А учасники такого об'єднання отримають весь комплект документації з організації серійного їх виробництва або технологічне обладнання для власного виробництва чи інші пільги.

- А переробляти побутове сміття можливо?

- Це складніше, але у «Фантомаші» є напрацювання деталей, можливість створення й такого варіанту. Хочу, щоб консорціум чи НТЦ допомогли на практиці вирішити й це питання. Зазначу, що вартість нашого комплексу за розрахунками на порядок нижча, ніж зарубіжних аналогів.

- Скільки треба інвестувати коштів для виготовлення установки з переробки технічно-побутових відходів, сміття в Сарнах?

- Комплекс обладнання потужністю переробки « тисяч відходів на рік — приблизно стільки їх викидають у райцентрі — вартуватиме до 8 мільйонів гривень десь половину цієї суми коштує імпортна електростанція. А окупиться вся за рік-півтора. Для порівняння: заплановане будівництво заводу в Івано-Франківську зарубіжними фірмами обійдеться в 15 мільйонів євро. Впевнений, за нашою технологією майбутнє, бо вона в короткі строки розв'язує надзвичайно гостру проблему як у регіоні, так і по всій Україні, хоча державної підтримки так і не діждались. Тож діяльність запропонованого мною об'єднання підприємств, бізнесових структур буде теж унікальним досвідом співпраці у вирішенні одного з багатьох болючих питань, що турбують сучасне людство.

Олексій Кардаш